

Rok 1959

V tomto roce započala **stavba hřbitova**, pracovalo se na ní brigádně. Pomoc z Radišova a z Dětrichova.

Každou neděli odpoledne se mládež scházela na č. p. 5 a hrála si na **gramofon a tančila**. JZD dalo místnost mládeži k dispozici ke kulturní činnosti, ale bohužel z počátku byla velmi malá účast.

3. 1. 1959 v 6:00 ráno vysílal rozhlas zprávu o **vypuštění rakety směrem k měsíci**. Zpráva vzbudila všeobecný rozruch. Všichni lidé na potkání o události hovořili. Četli o ní vše v novinách, poslouchali rozhlas.

V roce 1959 nastal **pokrok v telefonování**. Bylo zřízeno automatické vyvolávání telefonních účastníků v místě přímo bez volání pošty. Vytočilo se číslo 2, a když se ozval vyzváněcí tón, vytočilo se přímo číslo místního účastníka.

V zimních měsících byl **kopán hlavní řad vodovodu** od kravína v cihelně až po mateřskou školu.

V měsíci únoru a březnu byl opět **kurz šití**. Absolvovalo jej 10 žen.

3. 3. 1959 na stavbě nové drůbežárny č. p. 46 byla nalezena **kostra skrčence**. Byl volán profesor Plicka ředitel muzea z Moravské Třebové, který si odvezl nějaké kosti.

Ve dnech 6. – 15. 3. 1959 probíhalo v ČSR mistrovství světa v ledním hokeji. Budilo u všech lidí zaslouženou pozornost. Všechna utkání byla pilně poslouchána v rozhlase a v televizi. Televizorů bylo zakoupeno mnoho těsně před mistrovstvím, takže **počet majitelů televizorů značně stoupl**.

Od června 1959 se **prasata** převedla na hlubokou podestýlku, mladý dobytek se **pásl** ve výběhu na Kolberku a byl ustájen volně ve stodole č. p. 4. Okolo pastviště byl vybudován drátěný ohradník.

Od února začala **adaptace obchodu na samoobsluhu** č. p. 121 a 29. 6. 1959 byl zahájen prodej v nové samoobsluze. Za 1. týden byla tržba 38 000 Kčs, jindy byl průměr 30 000 Kčs. Prodej byl čistý, hygienický, rychlý, všem se nové zařízení líbilo. Samoobsluha měla dostatek všeho zboží, dostávala dále různé zboží, které dříve nebylo jako: obalené řízky jen si je usmažit, ptáčky jen je udusit, a jinak připravená masa tzv. polotovary. Spotřebitelé měli o vše velký zájem, protože v řeznictví byl nyní masa stálý nedostatek. Ovšem kapsa spotřebitelů je stále „otevřená“.

10. 7. 1959 byla silná vedra 30 C°. Noviny psaly o **katastrofálních vedrech** 40 – 50 C° ve Španělsku, Francii a Itálii.

13. 7. 1959 byla **vyvezena kuřata** JZD ve 2 kurnících na ječmeniště. Pro kuřata měl pobyt na poli velký význam jak zdravotní, tak i krmný. Využilo se každého zrnka a dále kuřata sesbírala všechn hmyz.

20. 7. 1959 JZD pořídilo nové nákladní **auto V3S**.

V roce 1959 se vyskytla ve větší míře **mandelinka**.

Jako novinka pro dosoušení sena byly zamontovány ve stodolách JZD i ČSSS **výkonné ventilátory**, které hnaly vzduch pod dřevěné rošty, na kterých bylo uloženo seno a tím je dosoušely.

13. 9. 1959 dva dny před cestou prvního tajemníka KSSS N. L. Chruščova do USA dopadla **na měsíc schránka s měřicími přístroji** a výsostnými znaky sovětského svazu, do prostoru moře jasu, moře klidu a moře par. Tu krásnou pozdně letní noc vzhlíželo k měsíci, který měl 4 dny do úplňku, tisíce a tisíce lidí na celém světě. Byl to slavnostní okamžik, kterým otevřel sovětský člověk bránu do vesmíru. Pohonem rakety, jak řekl jeden prostý Berlínčan, byl socialismus. Sovětská věda zvítězila v soutěžení s kapitalistickou vědou USA na celé čáře. Chruščov prosazoval, že velmoce by měly soutěžit na poli hospodářském, ne v hromadění vodíkových pum a zbraní.

V Sále U Kupsů v roce 1959 byly zakoupeny do kina **sklápěcí židle** v počtu 105 ks, což byla ústřední kapacita kina.

Ke konci listopadu 1959 začaly **adaptační práce v kině**. Jednalo se o otočení směru promítání. Dosud se promítalo z kabiny jeviště na plátno na stěně u dveří. To bylo nevýhodné, zvláště když se toulali návštěvníci při promítání. Tzn. vybouralo se jeviště, upravil se strop a kabina se zřídila ze světničky v severní části sálu. Do kabiny přišly 2 promítací stroje, takže promítání bylo bez přestávky. Byla provedena též nová elektroinstalace. Práci prováděl okresní stavební podnik. Brigádnicky při konečných úpravách pomáhali zaměstnanci kina.

V říjnu se začaly hloubit a betonovat základy pro **stožáry dálkového elektrického vedení** o vysokém napětí, které spojily západní část republiky s východem.

OD 7. 11. 1959 byly vždy **při svatebních obřadech** na MNV kulturní vložky. Byly to básně, které přednášely **pionýrky**.

V tomto roce si Josef Kumstát všiml, že skoro v každé obci, obyčejně u školy byl živý plot z moruší. Pravděpodobně se škola zabývala **chovem bource**. A tak si objednal 1 q vajíček a začal pěstovat bource u sokolovny. Chov se mu vydařil a odevzdal 6 kg zámotků. Odměna byla zasloužená, protože chov byl poměrně náročný.

Kulturní události:

- 30. 1. 1959 JZD – byly **doplatky JZD**. Večer byla zábava, hrál Crha. Účast malá. Skoro všichni družstevníci si celé doplatky ihned uložili na spořitelní knížky. Úředník spořitelny byl doplatkům přítomen a peníze ihned přebíral.
- 8. 2. 1959 MJPO – **Maškarní ples**, MJPO, hrál Indra z Bezděčí. Účast 250 osob.
- 20. 2. 1959 OB – **Osvětová beseda** z Třebařova hrála u nás v sokolovně divadelní hru „Jakub Oberva“. Účast 154 osob, vybralo se 898 Kčs.
- 20. 2. 1959 Večer se konala **výroční členská schůze Jednoty** v sále kina, která byla spojena s oděvní přehlídkou, první svého druhu v naší obci. Účast 80 osob.

28. 2. 1959 Uspořádali žáci VŠJŽ z Moravské Třebové **estrádu** v sokolovně. Účast 150 osob.
8. 3. 1959 Oslava **MDŽ** v sále kina. Na této slavnosti dostaly ženy, které měly více jak 5 dětí odznak „Za mateřství“. Které měly 5 – 7 dětí dostaly diplom od MNV. Žena, která měla 8 – 11 dětí dostala diplom od ONV. Nejvíce dětí měly Marie Šmídová 11 dětí a Žofie Richtrová 10 dětí.
17. 4. 1959 Na **počest 10. výročí založení pionýrské organizace** se konal táborák na Kolberku. Děti a mládež měly kulturní program.
30. 4. 1959 Konal se **lampionový průvod** od národní školy na Kolberk. Zde byla opět zapálena hranice. Děti vystoupily s tanci a hrami.
1. 5. 1959 Oslavy **1. máje**. V sokolovně vystoupila estrádní skupina „Jesenická pětka“ z Jeseníku, která po pěkném programu hrála občanům k tanci.
2. 5. 1959 JZD – organizovala JZD třídní **zájezd družstevníků** do družbovního JZD na Slovensko do Podolí, okres Nové město nad Váhem. Na cestě si prohlédli Luhačovice, Piešťany, Bratislavu a Děvín.
31. 5. 1959 Žáci národní školy sehráli na počest „Mezinárodního dne dětí“ **divadelní hru** Neohrožený Mikeš od Boženy Němcové. Všechny přítomné děti dostaly sodovku a balíček ledovek (cucavé bonbóny). Účast 160 dětí a 85 dospělých.
13. a 14. 6. 1959 JZD – členové JZD podnikli **autobusový zájezd** do Čech – Konopiště, Slapy, Praha. Účast 45 družstevníků. JZD hradilo z kulturního fondu cestu. Počasí bylo velmi hezké.
14. 6. 1959 ZŠ – „**Den tělovýchovy**“. Školní mládež se shromáždila před školou odkud odešla v průvodu a za hudebního doprovodu místního rozhlasu na hřiště u sokolovny. Po vztyčení státní vlajky a projevu následovalo pestré tělovýchovné odpoledne, jehož jádrem byly skladby pro II. celostátní spartakiádu. Vystoupili žáci 1. a 2. ročníku se skladbou nazvanou Pohádka, žáci 3. – 5. ročníku se skladbou Radostná jar, děvčata 6. – 8. ročníku zacvičila Červené míčky a poslední skladbu zacvičili chlapci 6 – 8. ročníku. Skladby vyšších ročníků cvičili učitelé z Třebařova, kteří zde byli odpoledne přítomni. Nakonec se hrál volejbal. Odpoledne bylo hezké počasí a cvičení se všem přítomným velmi líbilo.
23. 6. 1959 ČSSS – **Taneční zábava** v sokolovně

25. 6. 1959 KSC – konala se **veřejná schůze KSC** v sále kina. Účast 53 osob. Na schůzi byli občané seznámeni se zásadami nového výkupního systému. Hlavní zásadou výroby musí být, aby výrobní cena se rovnala pokud možno ceně prodejní. Zatím tomu tak není u brambor, cukrovky, vajec, hov. masa. Podle výsledků z předchozího roku, jsou to produkty vysoce ztrátové.

Začátkem července 1959 hostovala u nás **loutková scéna** ODO ze Zábřehu. Hráli denně 2 představení a to tyto hry: Sněhurka a 7 trpaslíků, Radúz a Mahulena a Rusalka.

26. 7. 1959 **Pouťová zábava**, u sokolovny byl kolotoč a střelnice. Účast 280 osob.

30. 8. 1959 JZD – Konaly se ve Starém Městě **okresní dožínky**, jejichž hlavním pořadatelem byl OAVNF a lidové spotřební družstvo Jednota. Na hřišti u sokolovny vyhrávala hudba Ministerstva vnitra z Brna za řízení nadporučíka Janči. V programu byla módní přehlídka družstva Vkus z Moravské Třebové a vystoupení souboru Malá Haná z Cetkovic. Vystoupily i naše děti spolu se svazáky. Hlavní projev měl člen rady ONV soudruh Rudolf Foret, kterému byl předán dožínkový věnec. 30 členná hudba vyhrávala i večer k tanci. Večer byla zábava. Bylo velmi hezky, ale chladno, jen asi 14 C°.

5. 9. 1959 JZD – **Dožínky** naše. Kapela Hedvy vyhrávala na návsi asi ½ hodiny. ČSM připravil kulturní vložku, byly předány věnce skupinářům, předsedovi JZD a zástupcům státního statku. Večer byla zábava.

8. 11. 1959 Oslava **42. výročí VŘSR** se konala v neděli ve škole. K projevu připravily děti základní školy kulturní program.

18. 11. 1959 Dr. Kupka měl v kině **přednášku** o umělecké dráze herců **Voskovce a Wericha**.

22. 11. 1959 JZD – se konala v sokolovně oslava **10. výročí založení JZD**. Projev měl předseda JZD Adolf Němec. Zakládající členové JZD dostali od vedení JZD odměny. Mladí družstevníci dostali vkladní knížky s vkladem 500 Kčs. Kulturní pořad básní, tanců a písní připravila škola s dětmi, dále vystoupil soubor MSČSM.

28. 11. 1959 **Hodová zábava**, hrál Šálek ze Ptení. Účast 285 osob.